

**BASIN ve HALKLA İLİŞKİLER
MÜŞAVİRLİĞİ**

Gazete Kupürleri

27.05.2026

3 MİLYON MÜSLÜMAN HACI OLDU

KUTSAL TOPRAKLARDAKİ HAC YOLCULUĞUNUN EN ÖNEMLİ DURAĞI ARAFAT'TA GÖZYAŞLARI SEL OLDU

ELLER SEMAYA AÇILDI
Arafat'ta öğle ve ikindi namazları cern edilerek kıldıktan sonra 3 milyon Müslüman Arafat'ta vakfeye durup ellerini semaya açtı. Hacıların gözyaşları sel oldu. Çünkü duaların, tövbeaların kabul olduğunu yerdeyiz.

'HACI OLUYORUZ KIZIM...'
ARAFAT'ta cadir kentinde dolayırken bir teyze ile karşılaştım, cadirini kaybetmiş, kaybolmuş. "Adim ne teyzem, hangi il?" dedim. Korkmuş. "Adim Zeliha Yaşlı, Kütahya kafilesi" dedi. 71 yaşındaki Zeliha teyzeyi cadirına ulaştırdım. Bir de Arafat hatırası fotoğrafı çekti. Zeliha teyzemle, Beni Kütahya'ya bile davet etti. Zeliha teyze "Hacı oluyoruz ya kızım çok mutluyum" dedi.

VAKFE DUSASINI PROF. DR. ARPAĞUS YAPTIRDI
Mescid-i Aksa'yı hürriyetine kavuştur Ya Rabbi!
DIYANET İşleri Başkanı Prof. Dr. Safi Arpağus vakfe dusasına, "Allah'ımı Bugün; Hz. Adem ile Havva anemizin yeryüzünde yeniden bulduğuşu, İbrahim Halilullah'ın dualarının katna yükseldiği, habibin Hz. Muhammed Mustafa'nın (SAV) Veda Hutbesi'ni irad ederek insanlığa mesajını ulaştırdığı bu mübarek İbrak-tayz" diyerek başladı. Prof. Dr. Arpağus, "Rabbimiz bizi sana layık kul eyle. Hz. Muhammed Mustafa'ya layık ümmet eyle. Günah, hata ve kusurlarımızı arf ve mağ-firet eyle. Dualarımızı kabul eyle. İlk kiblemiz Mescid-i Aksa'yı hürriyetine kavuştur Ya Rabbi! Filistin'de, Mescid-i Aksa'da, yeryüzünün her bir köşe-sinde insanlığın yüreğinde yillardır dinmeyen acıları dindir!" dedi. Arpağus'un "Kokun gelsin Ya Resulallah... Seni çok özledik" sözleri üzerine hacılar hıçıra hıçıra ağladı.

İHRAMLILIK DOKTOR
ARAFAT çadırları içinde 4 sahra hastanesi var. Sabaha kadar acil servis gibi çalışıyor. Soğuk algınlığı dolayısıyla sahra hastanesine gittim sabaha karşı 04.00'te. Hacıların bir kısmını güneş çarpmış, kimisi yorgun düşmüş, fenalaşmış. Aile hekimleri Dr. Zeki Salih Çakırel ve ekibi ilgileniyor hastalarla. O da hac için niyet edip ihrama girmiş. Farkı ise boy-nuna taktığı stetosko-bu. Dr. Çakırel, "Gönül ister ki hiçbir haca hastalanmasın. Onlar için buradayız" diyor.

HACILAR SEVGİYLE KUCAKLAŞTI
Prof. Dr. Arpağus vakfe dusasında, "Allah'ım hacımızı mebrur, mübarek ve müteyemen eyle. Bizleri Arafat meydanın-dan ayırmadan a'fetğin mebrur bir hac ile annesinden doğduğuşu günü gibi tertemiz ve bağışlanmış olan" kullarından eyle" dediği anda herkes sevgiyle birbirine sarıldı. Arafat'ta kalpler sevgiyle 'Bir'lendi.

SEYTAN TAŞLAKAK İÇİN YOLA ÇIKTIK
AKŞAM üzeri Arafat'tan Müzdelife'ye geçtik. Akşam ve yatsı namazlarını cern ederek kılıp Müzdelife Vakfesi'ni yapan hac-lar, 'seytan taşlama' için 'Cemerat' bölgesine doğru yola çıktık.

DUALARLA SABAHLADIK'
Kaba'den uzaklaştık. Arafat'a yakın-ışıkta. Arafat, Mekke'ye 25 km uzaklıkta. Dünyanın çeşitli ülkelerinden yaklaşık 3 milyon Müslüman Arafat'a gelince Mekke adeta boşaldı. Arafat'ta adeta modern bir çadır kent inşa edilmiş. Diyanet İşleri Başkanlığı 85 bin hacı için her şeyi düşünmüş, 400 kafileye 250 çadır kurulmuş. Türkiye bura-da sanki. Bir çadır Kütahya, bir çadır Trabzon, bir çadır Mersin, bir çadır Çanakkale... Türkiye'nin her ili bura-da. Çadırlar halılarla kaplanmış, yataklar olan koltuklar, battaniyeler her şey var. Gece, çadırla dualarla sabahladık. Her çadır bayram yeri. Dualar yükseliyor arşa kadar. Çadır kentin bahçesinde oturmuş alamları oluşturulmuş gece saat 04.00 ama sanki öğlen 14.00 gibi. Herkes ayakta. Kimi namazda kimi duada. Sabah namazı yaklaşırken hacılar, çadırlarından çıkıyor abdest almaya koşuyor. Namazlar birlikte kılıyor. Gözler hiç kapanmadı gece boyunca, dualar dillerde hiç susmadı.

Kurban Bayramı'na hazırlandım.
Yakınlık ve yakın olma anlamındaki 'kurbîyet' kelimesinden gelen kurban, tam bir teslimiyet hâli. "Allah'ım tesli-miyetimi kabul et" demek.

Dünyanın dört bir yanından Mekke'ye giden Müslümanların hac yolculuğunun en önemli durağı Arafat'ta, dün 3 milyon hacı adayı vakfeye durup hacı oldu. Adeta mahşerin bir provası olan Arafat'ta yolculuğumuz öncelikle gece başladı. İhramlarımızı kuşanıp, ihram namazına niyet edip iki rekât namazımızı kıldıktan sonra Arafat'ta doğru yola çıktık. Otobüste Hasan Ateş hocamız eşliğinde hac yapmaya niyet ettik. "Lebbeyk Allahümme lebbeyk" telbiyesiyle Arafat'a giriş yaptık. Ellerim kınalandı.

ONLAR ARTIK HACI

Milyonlarca Müslüman, hac ibadetinin en önemli rüknü olan Arafat vakfesinde bulundu. Diyanet İşleri Başkanı Safi Arpaguş, Gazze başta olmak üzere tüm mazlumlar için dua etti. Hacılar bugün Müzdelife ve Mina'ya geçerek şeytan taşılayacak.

► İslam dünyasının dört bir yanından kutsal topraklara gelen yüz binlerce Müslüman, hac ibadetinin en önemli rüknü olan Arafat vakfesini yerine getirdi. Mekke'den hareket ederek Arafat'a ulaşan yaklaşık 1,5 milyon müslüman gün boyu dua, ibadet ve tefekkürle geçirilen vakfe sırasında yer gök 'Lebbeyk' nidalarıyla inledi.

ARPAGUŞ'TAN UMMET İÇİN DUA

Öğle ve ikinci namazlarının cem-i takdim ile kılınmasının ardından Diyanet İşleri Başkanı Prof. Dr. Safi Arpaguş, Arafat'ta vakfe duası yaptı. Arpaguş'un duasında Türkiye'nin huzuru, İslam dünyasının birliği ve dünyanın farklı bölgelerinde zulüm gören Müslümanlar için yakanşlar öne çıktı. Arpaguş, duasında, "İslam'a ve Müslümanlara

yardım eyle. Dünyanın dört bir yanında zulme uğrayan mümin kardeşlerimize sabır, sebat, izzet ve kurtuluş ihsan eyle. Bizi ümmet olarak yeniden birliğe, beraberliğe, kardeşliğe kavuştur" ifadelerini kullandı.

Gazze'de yaşananlara da dikkat çeken Arpaguş, mazlumların feryadının arşa yükseldiğini belirterek, "Beşikteki yavruların, beli bükülmüş ihtiyarların, muhtaç ve düşkünlerin hürmetine ülkemize ve İslam coğrafyasına musibet verme" diye dua etti. Türkiye için de dua eden Arpaguş, "Aziz vatanımızı dahili ve harici tuzaklardan muhafaza eyle Allah'ım. Milletimize birlik, beraberlik ve kardeşlik ihsan eyle" dedi.

SEYTan TAŞLADILAR

Vakfenin ardından hacılar Müzdelife'ye geçerek burada şeytan taşılamak için taş topladı.

Akşam ve yatsı namazlarını cem-i tehir ile kılacak olan hacılar, daha sonra Mina'ya yürüyerek Akabe Cemresi'ne ilk taşlarını atacak.

Hacıların kurbanları vekalet yoluyla kesilecek. Tıraş olup ihramdan çıkacak hacılar, Kâbe'de ziyaret tavafi ve sa'y ibadetlerini yerine getirecek. Bayramın ikinci ve üçüncü günlerinde ise Küçük, Orta ve Büyük Cemre'ye yedişer taş atılacak.

DUALAR GAZZE İÇİN YUKSELDİ

Arafat meydanında milyonların duasında Gazze başta olmak üzere savaş ve kriz bölgelerinde yaşayan Müslümanlar unutulmadı. Hacılar ellerini semaya açarak barış, huzur ve kardeşlik için dua etti. Vakfe duasına Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum da katıldı.

HACI ADAYLARI ARAFAT'TA TOPLANDI

HACCIN en önemli rüknü olan vakfe için hacı adayları dün Arafat'ta toplandı. Hazreti Adem ile Hazreti Havva'nın yeryüzünde bulunduğu ve ilk tövbenin kabul edildiği Cebel-i Rahme'de büyük yoğunluk oluştu. **Diyanet İşleri Başkanı** Prof. Dr. **Safi Arpaguş**, Arafat'ta

vakfe duası yaptı. Arpaguş; kalp kırmaktan, kaçınılması ve kul hakkına riayet edilmesi gerektiğini duasında belirtti. **Hac** ibatedi için **kutsal** topraklarda olan Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum da vakfe duası esnasında hacı adaylarının arasındaki yerini aldı. **AA**

ARPAGUŞ'TAN VAKFE DUASI

Allah'ım ümmetine vahdet nasip eyle!

Diyaret İşleri Başkanı Prof. Dr. Safi Arpaguş, Arafat'ta geleneksel vakfe duasını yaptı. Allah'tan yardımını, lütfunu, mağfiretini dileyen Arpaguş, şunları dile getirdi: "Allah'ım, İslam'a ve Müslümanlara yardım eyle. Dünyanın dört bir yanında zulme uğrayan mümin kardeşlerimize sabır, sebat, izzet ve kurtuluş ihsan eyle. Bizi ümmet olarak yeniden birliğe, beraberliğe, kardeşliğe kavuştur. Aziz vatanımızı dahili ve harici tuzaklardan, şer odaklarının hile ve desiselerinden, fitne ve fesat ehlinin oyunlarından sen muhafaza eyle Allah'ım. Bize bu musibetleri def edecek güç, kuvvet ve enerji, isabetli bir akıl, sarsılmaz bir şuur, sabır, sebat ve feraset ihsan eyle. Güzel ülkemizin huzuru için ve bütün dertlerimizin, sıkıntılarımızın son bulması için vesileler ihsan eyle!"

Hacı adaylarının Arafat heyecanı

İslam'ın şartlarından hac ibadeti-
ni yerine getirmek için Suudi Arabistan'da bulunan hacı adayları dün Arafat'a ulaştı.

**DIYANET İŞLERİ BAŞKANI
ARPAGUŞ'TAN VAKFE DUASI**

ARALARINDA Türklerin de bulunduğu hacı adayları önceki gün saat 14.00'ten itibaren kabileler halinde Mekke'nin 25 kilometre doğusundaki Arafat'a hareket etti. Hareket öncesi Suudi Arabistan yetkilileri, hacı adaylarının "Nusuk" adı verilen kartlarını tek tek sistemden kontrol etti. Kontrollerin ardından kabile bilgisinin yer aldığı barkotlar otobüslere yapıştırıldı. Hacı adaylarını taşıyan araçların çoğu gece saatlerinde Arafat'a ulaştı. Sabaha kadar otobüsler, Arafat'a hacı adaylarını taşımayı sürdürdü.

İlk otobüslerle Arafat'a ulaşan hacı adayları, Hazreti Adem ile Hazreti Hav-

va'nın yeryüzünde bulunduğu ve ilk tövbenin kabul edildiği Cebel-i Rahme'ye (Rahmet Tepesi) çıkarak dualar etti. **Kabile** başkanları eşliğinde konaklayacakları bölgelere yönlendirilen hacı adayları, klimalı yüksek çadırlarda kalıyor.

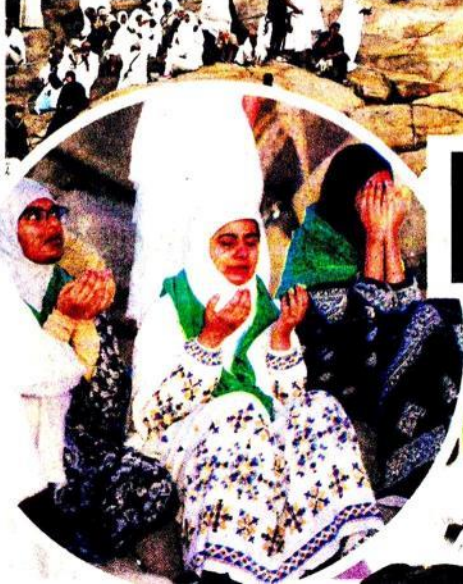
Dün öğle ve ikindi namazlarının birleştirilerek (cem-i takdim) kılınmasının ardından **Diyanet İşleri Başkanı Safi Arpaguş**, Vakfe duası yaptı. Arafat vakfesinin ve duasının ardından Müzdelife bölgesine intikal eden hacı adayları, burada şeytan taşlamak için 49 taş topladı. Akşam ve yatsı namazlarını cem-i tehir (birleştirerek) ederek kılan adaylar, Müzdelife vakfesinin ardından kabileler halinde Mina'ya yürüye-

cek.

Mina'ya ulaştığında sadece "Büyük Şeytan" denilen Akabe Cemresi'ne 7 taş atılacak. Hacıların **kurbanları**, vekalet yoluyla **hac** organizasyonu tarafından kesilecek. Tıraş olup ihramdan çıkan hacılar, **Kabe-i Muazzama'da Ziyaret** Tavafından sonra haccin sa'yini yapacak. Bayramın 2. ve 3. günü öğle vakfından sonra sırayla Küçük, Orta ve Büyük Cemrelere 7'er taş daha atılacak.

» HACI ADAYLARI
VAKFE İBADETİNİ
GERÇEKLEŞTİRDİ.
MÜSLÜMANLAR,
BUGÜN
KURBAN
KESİP
HACI
OLACAK.

ARAFAT'TA
BİRLİK VE
BERABERLİK
DUASI

HAC HEYECANI

■ **YAKLAŞIK** 2 milyon hacı adayı, arefe günü Cebel-i Rahme Tepesi çevresinde toplanıp vakfe ibadetini gerçekleştirdi. Ardından da tövbe ve istiğfar etti.

■ **ARAFAT** Ovası'nda 40 derecelik sıcaklığın altında kalan Müslümanlar, bugün kurbanlarını kesip hacı olacak. Barış ve huzur duaları yükselecek.

TDV Afrika'da yüzleri güldürecek

► **Türkiye Diyanet Vakfı**, vekaletle **kurban** organizasyonu kapsamında Nijerya, Nijer ve Sierra Leone'de yüz binlerce ihtiyaç sahibine **kurban eti** ulaştıracak. Vakıf, üç ülkede toplam 11 bini aşkın büyükbaş hayvan keserek yaklaşık 410 bin aile ve ihtiyaç sahibine ulaşmayı hedefliyor.

YENİ BİR SİSTEM KULLANIYORUZ

Türkiye Diyanet Vakfı ile **Diyanet İşleri Başkanlığı** iş birliğinde yürütülen "2026 Vekaletle **Kurban** Organizasyonu" kapsamında Afrika'da geniş çaplı hazırlıklar tamamlandı. **TDV** Nijerya Koordinatörü Arif Kılıçoğlu, Nijerya'nın 11 farklı bölgesinde 6 bin büyükbaş hayvanın kesileceğini belirterek yaklaşık 250

bin ihtiyaç sahibine ulaşacaklarını söyledi. Kılıçoğlu, bağış süreçlerinin şeffaf yürütülmesi amacıyla QR kod ve yapay zeka destekli yeni bir sistem kullandıklarını da ifade etti.

İHTİYAC SAHİPLERİNE ULAŞACAK

Nijer'de yürütülen organizasyonda ise 4 bin 250 büyükbaş hayvan kesilerek yaklaşık 29 bin 750 hisse **kurban**

etinin 160 bin aileye dağıtılması planlanıyor. **TDV** Nijer Koordinatörü Muhammet Bahattin Alkan, farklı bölgelerde veteriner kontrollerinin tamamlandığını ve 41 kişilik ekiple sahada çalıştıklarını belirtti. Batı Afrika ülkesi Sierra Leone'de de **kurban** organizasyonu kapsamında 6 farklı bölgede 1000 büyükbaş hayvan kesilecek.

TDV gönüllüleri, 160 bin aileye et ulaştıracak

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV), vekaletle kurban organizasyonu kapsamında bu yıl Nijer'de 29 bin 750 hisse kurban etini ihtiyaç sahibi ailelere ulaştıracak.

Diyanet İşleri Başkanlığı ile TDV'nin ortaklaşa yürüttüğü "2026 Yılı Vekalet Yoluyla Kurban Organizasyonu" kapsamında Türkiye'nin yanı sıra farklı ülkelerden gelen gönüllüler, Nijer'in farklı bölgelerinde çalışmalara başladı.

Gönüllüler, ülkenin birçok noktasında kurbanlık alımlarını gerçekleştirip kesim alanlarında hazırlık yaptı, veteriner hekim gözetiminde şartları taşıyan kurbanlıklara küpe taktı.

Yaklaşık 10 gündür sahada çalışma yürüten TDV ekipleri, böylece Nijer'deki kurban organizasyonu hazırlıklarını tamamladı.

Gönüllü ekip, Nijer'de 4 bin 250 büyükbaş hayvan keserek yaklaşık 29 bin 750 hisse kurban etini 160 bin ihtiyaç sahibi aileye ulaştırmayı planlıyor.

Kurban Bayramı boyunca ihtiyaç sahiplerine ulaştırılacak kurban etleriyle Türkiye ile Nijer arasındaki kardeşlik ve dayanışma bağ-

larının daha da güçlendirilmesi hedefleniyor.

TDV Nijer Koordinatörü Muhammet Bahattin Alkan, AA muhabirine, vakıf olarak Nijer'e 2026 yılı kurban organizasyonu için geldiklerini söyledi.

Hayvanların seçimi, kontrolü ve küpelenmesi çalışmalarını tamamladıklarını ifade eden Alkan, şöyle konuştu:

"Kurban Bayramı için hayvanlarımız ke-

sime hazır hale geldi. Rabbim bu işte emeği geçenlerden ve bağış yapanlardan razı olsun. İyi ki varsınız. Yaklaşık 10 gündür Nijer'de hayvan seçimlerimiz devam ediyordu. Nijer'in kuzeyinden güneyine farklı bölgelerde hayvan seçim ve kontrolleri tamamlandı. Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından görevlendirilen veterinerlerimizle hayvanlar tek tek kontrol edildi. Hayvanların hastalık ve ku-

sur durumlarına tek tek bakıldı. Burada 41 kişilik bir ekiple bayramda hayvanları keserek ihtiyaç sahiplerine ulaştıracağız. Nijer'de 4 bin 250 büyükbaş hayvanı keseceğiz ve bu da 29 bin 750 hisse kurbanı ediyor. Yaklaşık 160 bin aileye et ulaştıracağız. Nijerlilerle kardeşlik bağlarımızı daha da güçlendireceğiz."

Nijer halkıyla bayram sevincini paylaşacaklarını anlatan Alkan, "Yaklaşık 4 bin 500 kilometre uzaklıktan geldik. Buradaki kardeşlerimize bayram mutluluğunu yaşatmak ve bu sevinci paylaşmak için buradayız. İnşallah kurbanlarımızı ihtiyaç sahiplerine ulaştırdıktan sonra ülkemize döneceğiz." dedi.

Bartın Tarım ve Orman Müdürlüğünde görevli veteriner hekim Emre Şahin de Türkiye Diyanet Vakfı adına kurbanlık hayvanlarının seçimi için Nijer'e geldiklerini belirtti.

Bayram öncesi alınan hayvanları kontrol ettiklerini vurgulayan Şahin, "Hayvanların kurbanlık vasfını taşıyıp taşımadığına bakıyoruz. Bir olumsuzluk bulunmuyorsa belirlediğimiz küpeleri takarak Türkiye Diyanet Vakfı adına kayıt altına alıyoruz" ifadelerini kullandı.

Türkiye Diyanet Vakfı Nijerya'da 250 bin kişiye kurban eti ulaştıracak

Türkiye Diyanet Vakfı (TDV), Kurban Bayramı kapsamında yürüttüğü vekaletle kurban organizasyonu çerçevesinde bu yıl Nijerya'da yaklaşık 250 bin ihtiyaç sahibine kurban eti ulaştırmayı hedefliyor. Vakıf, "Kurbanımı paylaş, kardeşinle yakınlaş" sloganıyla yürüttüğü faaliyetlerle hem Afrika'da hem de dünyanın farklı bölgelerinde geniş kapsamlı insani yardım çalışmalarına devam ediyor. Diyanet İşleri Başkanlığı ile koordineli şekilde yürütülen organizasyon kapsamında TDV ekipleri, Nijerya'nın farklı eyaletlerinde kurban kesim ve dağıtım faaliyetlerini titizlikle sürdürüyor. Çalışmaların özellikle başkent Abuja başta olmak üzere Kano, Sokoto, Borno, Bauchi, Gombe, İbadan, Jigawa ve Kwara gibi birçok bölgede yoğunlaştırıldığı belirtildi. Böylece hem şehir merkezlerinde hem de kırsal bölgelerde yaşayan ihtiyaç sahiplerine ulaşılması amaçlanıyor. TDV yetkilileri, kurban organizasyonunun sadece bir et dağıtım faaliyeti olmadığını, aynı zamanda sosyal dayanışmayı güçlendiren önemli bir insani yardım modeli olduğunu vurguluyor. Organizasyon kapsamında kesimlerin veteriner kontrolü altında, hijyen standartlarına uygun şekilde gerçekleştirildiği; etlerin ise soğuk zincir ve dağıtım planına uygun biçimde ihtiyaç sahiplerine ulaştırıldığı ifade edildi. Vakıf, Türkiye'deki bağışçılardan alınan kurban vekaletlerini hem yurt içinde hem de 80'i aşkın ülkede ihtiyaç sahiplerine ulaştırarak geniş bir yardım ağı oluşturuyor. Nijerya'daki çalışma da bu küresel organizasyonun en önemli ayaklarından biri olarak öne çıkıyor. TDV ekipleri, sahadaki yerel kurumlar ve gönüllülerle iş birliği içinde çalışarak dağıtım sürecini planlı bir şekilde yürütüyor. Özellikle ulaşımı zor bölgelerde yaşayan ailelere öncelik verildiği, kurban etlerinin adil ve düzenli bir şekilde dağıtılmasına dikkat edildiği bildirildi.

Almanya camileri DONATILIYOR

ALMANYA'NIN Saksonya eyaletinde bulunan Chemnitz kentinde, **Diyanet** İşleri Türk **İslam** Birliğine (DİTİB) bağlı Fatih **Camisi**, törenle hizmete açıldı. Açılış törenine, Berlin Başkonsolosu İlker Okan Şanlı, DİTİB Genel Başkanı Ramazan İlıkkan, DİTİB yöneticileri ile şehrin yerel yöneticileri ve çeşitli dernek temsilcileri katıldı. Chemnitz'de satın alınan binanın yapılan çalışmalarla modern bir camiye dönüştürülmesiyle oluşturulan DİTİB Fatih **Camisi**'nin açılış töreni, Kuran-ı Kerim tilavetiyle başladı. DİTİB Genel Başkanı İlıkkan, törende yaptığı konuşmada, bugün açılışını yaptıkları bu camiyle Almanya'da DİTİB'e bağlı **cami** sayısının 864'e ulaştığını söyledi. Şehir yöneticileri başta olmak üzere caminin yapımında emeği geçen herkese teşekkür eden İlıkkan, "**Camiler** sevginin, barışın ve sosyal dayanışmanın evleridir. Birbirimize omuz verdikçe, birbirimizi sevdiğçe Allah'ın rahmeti üzerimize sağanak sağanak yağacaktır." dedi.

TDV'nin kadınlara özel 'Birr Mekan'ı iyilikte yarışıyor

TÜRKİYE Diyanet Vakfı (TDV) bünyesindeki "Birr Mekan İyilik-Sanat-Kahve" adlı kafe, kadınların sosyalleştiği ve iyilik temelli gönüllü faaliyetlere katıldığı bir dayanışma alanı olarak hizmet veriyor.

Ankara'nın Kızılay semtindeki **TDV Kadın Aile ve Gençlik Merkezi (KA-GEM)** binasının giriş katında yaklaşık 8 ay önce açılan ve sadece kadın müşterilerin kabul edildiği **Birr Mekan'da**, **TDV'nin İyilik Atölyeleri'nde** üretilen ürünler sergilenip satılıyor. Elde edilen gelirle vakfın sosyal sorumluluk projelerine kaynak sağlanıyor. Öte yandan gönüllü kadınlardan oluşan ekip tarafından işletilen kafede müşteriler, yeme içme hizmetlerinden faydalanmanın yanı sıra "iyilik" temalı çeşitli projeler de yürütüyor. Bu kapsamda hayata geçirilen "İyilik Battaniyesi" projesiyle kafeye gelen müşteriler motifler örüyor. Bu motifler birleştirilip, battaniyeye dönüştürülerek ihtiyaç sahiplerine ulaştırılıyor.

TDV Kadın, Aile ve Gönüllülük Hizmetleri Müdürü Ayşe Nur Kapusuz, Arapça kökenli "birr" kelimesinin iyiliği ve güzelliği ifade ettiğini belirterek, "Birr Mekan'ı 'iyilik mekanı' olarak tanımlayabiliriz." dedi. Kapusuz, mekanın iyiliğin, sanatın ve kahvenin birleşmesinde kadınların tamamen kendilerine özel buluşmalarını yapabilecekleri bir yer olduğunu ifade etti.

ABD-İSRAİL STATÜ OYUNUYLA EL KOYMAYI PLANLIYOR

Mescid-i Aksa'yı İlhak edecek

ABD-İsrail ittifakının Mescid-i Aksa'nın tarihi statüsünü değiştirmeyi hedefleyen plan iddiaları, İslam dünyasında büyük endişe oluşturdu. Kudüs'ün Müslüman kimliğini zayıflatacak adımların bölgesel barışı tehdit edeceği belirtilirken, kutsal mabedin "çok dinli merkez" adı altında fiili işgal ve ilhak sürecine sürüklendiği uyarıları yapıldı.

▶ ABD ve İsrail'in, Kudüs'te bulunan Mescid-i Aksa üzerindeki Ürdün himayesini sona erdirmeye yönelik yeni bir plan üzerinde çalıştığı iddiası büyük yankı uyandırdı. Middle East Eye'a konuşan diplomatik kaynaklara göre hazırlanan plan, kutsal mekânın mevcut statüsünü köklü biçimde değiştirebilir. Haberde yer alan bilgilere göre, ABD Başkanı Donald Trump'ın damadı Jared Kushner ile ABD'nin İsrail Büyükelçisi Mike Huckabee'nin desteklediği girişim kapsamında, Ürdün'ün hamisi olduğu İslami Vakıf İdaresi'nin yetkilerinin kaldırılması hedefleniyor. Yerine ise İsrail hükümeti tarafından oluşturulacak yeni bir yapının getirilmesi planlanıyor. Bu yapının Mescid-i Aksa'yı "çok dinli ibadet merkezi" ilan edeceği öne sürülüyor.

"TURİSTİK MERKEZ" KILIFI

Habere göre yeni düzenleme ile istilacı Yahudilere bölgede "eşit erişim" hakkı tanınması ve toplu Yahudi ibadetine resmi izin verilmesi gündemde. Ayrıca İsrail'in imam, vaiz ve üst düzey din görevlilerinin atanmasında söz sahibi olacağı, cuma hutbelerinin içeriğinin dahi denetleneceği iddia edildi. ABD'li iki yetkili, Washington yönetiminin Mescid-i Aksa'nın geleceğine ilişkin bir taslak hazırladığını belirtti. Taslakta kutsal alanın yalnızca Müslüman kimliğiyle değil, üç semavi dine açık turistik ve dini bir merkez olarak yeniden düzenlenmesinin hedeflendiği ifade edildi.

BAZI ARAP ÜLKELERİ BİLGİLENDİRİLDİ İDDİASI

Haberde dikkat çeken bir başka unsur ise bazı Arap ülkelerinin de süreç hakkında bilgilendirildiği iddiası oldu. Bahreyn, BAE, Fas ve Mısır'ın öneriden haberdar edildiği belirtilirken, Suudi Arabistan'ın plana sıcak bakmadığı ifade edildi. Körfez kaynakları, Riyad yönetiminin Ürdün'ün himayesini "bölgesel istikrarın temel unsuru" olarak gördüğünü aktardı.

HZ. İBRAHİM CAMİ GİBİ GASP GİRİŞİMİ

Filistinli yetkililer ise İsrail'in son yıllarda attığı adımların mevcut statükoyu aşındırıldığını savunuyor. İsrail polisinin Mescid-i Aksa'ya yönelik baskınları, aşırı sağcı Yahudi grupların artan ziyaretleri

ve bazı İsraili siyasetçilerin Yahudi ibadetine izin verilmesi yönündeki çağrılar gerilimi artırıyor. Haberde, planın El Halil'deki İbrahim Camii örneğine benzediği değerlendirildi de yapıldı. 1994'teki saldırının ardından caminin Müslümanlar ve Yahudiler arasında fiilen bölündüğü, bugün alanın büyük bölümünün Yahudi ibadetine ayrıldığı hatırlatıldı. Ürdün ve Filistinli yetkililer ise bu girişimin mevcut "statükonun" açık ihlali anlamına geldiğini savunuyor. 1967 savaşı sonrası yapılan düzenlemelere göre Mescid-i Aksa'nın iç idaresi Ürdün destekli vakfa bırakılmış, dış güvenlik ise İsrail'in kontrolüne verilmişti. Gayrimüslimlerin belirli saatlerde ziyaretine izin verilse de ibadet etmelerine izin verilmiyordu. Ürdün açısından Mescid-i Aksa

üzerindeki himaye yalnızca dini değil, siyasi meşruiyet açısından da büyük önem taşıyor.

ELEBAŞI BEN-GVİR

İsrail'in aşırı sağcı ve terör zanlısı Ulusal Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir, Mescid-i Aksa'yı hedef alan saldırıların ele başlığını yaptığı biliniyor. Ben-Gvir, istilacı Yahudi terör grupları ile birlikte yoğun koruma altında Mescid-i Aksa'ya baskınlar düzenleyerek kutsal mekanın tarihi ve hukuki statüsünü ihlal eden provokatif eylemler gerçekleştirmektedir. Ben-Gvir ve beraberindeki istilacı Yahudiler, işgalci güç unsurlarının koruması eşliğinde Harem-i Şerif avlusuna girerek kışkırtıcı hareketlerde bulunmuş, İsrail bayrağı açmış ve bazı dini ayinler icra etmiştir.

TRUMP'TAN ABRAHAM DAYATMASI

ABD Başkanı Donald Trump'ın son dönemde İsrail ve Siyonist lobinin desteğini korumak adına Filistin meselesi çerçevesinde Arap ülkelerine bazı dayatmalarda bulunduğu görülüyor. Trump'ın, ABD ve İran arasında olası bir ateşkes için bazı Müslüman ve Arap ülkelerini İsrail ile normalleşme anlamına gelecek Abraham Anlaşmalarına katılmalarının mecbur olduğuna yönelik açıklaması bunun son örneği oldu. Trump, ilk başkanlık döneminde, Kudüs'ü İsrail'in "başkenti" olarak tanımış ve Suriye toprağı Golan Tepeleri'nin İsrail tarafından ilhakını onaylayan karara imza atmıştı. ▶ DIŞ HABERLER

SIYONİSTLERDEN TEHLİKELİ MESCİD-İ AKSA PLANI

GÖZÜNÜ Mescid-i Aksa'ya diken soykırımcı İsrail'in tehlikeli bir planı daha devreye sokmak için ABD ile işbirliği içinde olduğu ortaya çıktı. Middle East Eye sitesinin özel haberine göre ABD ile İsrail, işgal altındaki Doğu Kudüs'te bulunan ve anlaşmalar gereği **Müslümanlara** ait olan Mescid-i Aksa'daki Yahudi işgalini genişletmenin peşinde. Habere göre, ABD ve işgalci İsrail, Mescid-i Aksa'nın tarihi statüsünü tamamen ortadan kaldırmayı hedefleyen bir plan üzerinde çalışıyor. Üst düzey yetkililere dayandırılan haber, Mescid-i Aksa'daki tarihi Ürdün vesayetinin sonlandırılarak kutsal mabedin doğrudan İsrail'in kontrolüne

devredilmek istendiğini gözler önüne serdi. Hedeflenen bu yeni kirli plan, Mescid-i Aksa'nın asırlardır süregelen İslami kimliğini doğrudan hedef alarak, mekanı sözde "çok dinli bir merkeze"

dönüştürmeyi ve bölgeyi siyonist çıkarlarla tamamen uyumlu hale getirmeyi amaçlıyor. İsraili faşist bakanlar ve terörist Yahudi yerleşimciler son yıllarda Aksa'ya yönelik baskınlarını artırdı.

**YENİ İŞGAL
SİNYALİ!**

KATİL, LÜBNAN'DA BAYRAM DİNLEMİYOR

İSRAİL Savunma Kuvvetleri (IDF), Lübnan genelinde 70'ten fazla Hizbullah hedefinin vurulduğunu duyurdu. Lübnan resmi ajansı NNA'nın haberine göre Mişigara kentinde yerleşim yerlerine düzenlenen saldırılarda en az 12 kişi, Sur kentinde vurulan sağlık merkezinde ise 1 sağlık görevlisi hayatını kaybetti. İsrail yönetimi yaşananların ardından, Hizbullah'ın İHA gücünü etkisiz kılmak için Lübnan'a yönelik saldırıları şiddetlendirme talimatı verdiğini duyurdu. KAN'ın haberine göre ise,

Itamar Ben-Gvir

İsrail ordusu Lübnan'daki saldırılarını genişletmek için yedek askerleri göreve çağırdı.

'ALTYAPIYOK EDİLMELİ'

İsrail Meclisi'nde konuşan Ulusal Güvenlik Bakanı Itamar Ben-Gvir ise Lübnan hükümetini hedef aldı. Lübnan yönetiminin Hizbullah'ı kontrol edememesi durumunda Lübnan'ın güneyindeki Zehrani Nehri'ne kadar olan bölgenin 'güvenli bölge' adı altında işgal edilmesi, ülkenin elektriğinin kesilmesi ve altyapısının yok edilmesi gerektiğini savundu.

Herzog: Toplum canavarlaşıyor

İSRAİLİN Cumhurbaşkanı Herzog, Batı Kudüs'te düzenlenen bir programda, İsrail toplumunda "korkunç bir vahşetin yayıldığını" vurguladı. Herzog, fanatik Yahudilerin Müslüman ve Hristiyanların kutsalalarını hedef aldığına, Batı Şeria'da toprakları gasp eden İsraili çetelerin saldırılarının arttığına dikkati çekti. İsrail Ulusal Güvenlik Bakanı Ben-Gvir'e de tepki gösteren Herzog, "İsrail'in kenar mahallelerinde korkunç bir canavarlaşma süreci yaşanıyor" diye konuştu.

Herzog

İsrail, Lübnan'ın güneyinde 70'ten fazla hedefi vurdu.

8 ÖLÜ

Gazze de arife günü kana bulandı

İSRAİL güçleri ateşkese rağmen Gazze'yi hedef almayı sürdürüyor. İsrail'e ait helikopterlerin Han Yunus'taki çadırlara düzenlediği saldırıda 14 yaşındaki Fatma el-Hatib isimli Filistinli kız hayatını kaybetti. Yine

Han Yunus'ta bir motosikletin hedef alınması sonucu 2 kişi yaşamını yitirdi. Megazi Mülteci Kampı'na düzenlenen saldırıda ise 5 kişinin hayatını kaybettiği belirtildi.

Fatma el-Hatib'in ailesi kızlarının cenazesinin başında ağladı.

HER EVDE YAS VAR

İsrail'in Gazze'den Lübnan ve İran'a uzanan saldırıları nedeniyle milyonlarca **Müslüman** bu yıl bayrama hüzünle giriyor. Gazzeli Mahmut Ayyaş, "Sofralarımız sessiz ve eksik. Her evde şehit, her ailede yas var" dedi. Batı Şeria'da yaşayan Muhammed Hafer ise insanların hayatında artık bayramın da sevincin de bir anlamı kalmadığını söyledi.

► İşgalci İsrail'in Gazze'den Lübnan'a, İran'dan bölgedeki birçok noktaya uzanan saldırıları nedeniyle milyonlarca **Müslüman** bu yıl bayrama hüzünle giriyor. Bombardımanlarda yakınlarını kaybeden siviller, savaşın gölgesinde buruk bir bayram geçirecek. İsrail saldırılarında aile fertlerini kaybeden siviller, bayram sofralarının bu yıl eksik kaldığını, çocukların ise korku ve yas içinde bayram sabahına uyandığını söyledi.

Mahmut
Ayyaş

Atif
Hüseyin
Dassouki

SOFRALARIMIZ SESSİZ

İsrail saldırılarında ailesi ve yakın akrabalarından 45 kişiyi kaybeden Gazzeli Mahmut Ayyaş, "Sevdiklerimiz olmadan geçen her bayram içimizde daha büyük bir boşluk bırakıyor. Eskiden ailece bir araya geldiğimiz sofralar şimdi sessiz ve eksik. Her evde bir şehit, her ailede yas var" diye konuştu. Yalnızca Filistinli oldukları ve kendi topraklarında onurlu bir yaşam sürmek istedikleri için dünyanın birçok yerinde baskı gördüklerini belirten Ayyaş, Avusturya'da gazetecilik yapan kardeşinin de Filistin haberleri yaptığı için tutuklandığını anlattı. Ayyaş, "Biz özgürce yaşamak, çocuklarımızı güvenle büyütmek istiyoruz. Filistinliyi her yerde cezalandırıyorlar" ifadelerini kullandı.

'YAŞAYAMIYORUM'

Kurban Bayramı'nın Batı Şeria'da hüzünle karşılandığını söyleyen Tuikerimli Muhammed Hafer, "İsrail saldırılarında 2 kuzenim şehit oldu. Halam artık 'Yaşayamıyorum, her şeyimi kaybettim' diye ağlıyor. Böyle insanların hayatında artık bayramın da sevincin de bir anlamı kalmadı. Hepimizi birer birer katlediyor, hayattan koparıyorlar" dedi. Hafer, İsrail'in kontrol noktaları nedeniyle akrabalarını ziyaret edemediğini anlattı.

TORUNLARIM ŞEHİT OLDU

Lübnanlı Atif Hüseyin Dassouki, İsrail saldırılarında kızını ve torununu kaybetmenin acısını hâlâ ilk günkü gibi yaşadığını söyledi. O gün kızının ve torununun kendilerini ziyarete geldiğini anlatan Dassouki, "Öğle vakti birlikte oturup sohbet ediyorduk. Bir süre sonra annesiyle birlikte kendi evlerine geçtiler. Tam o sırada İsrail'in çok şiddetli bir saldırısı oldu. Kızım ve torunum oracıkta şehit oldu. Onlar benim hayatımdı, yaşama sevincimdi. İsrail, günlük hayatımızın tam ortasında en sevdiklerimi benden aldı bu acıyı tarif etmek mümkün değil. Onlarsız geçireceğimiz dördüncü bayram olacak. Her bayram geldiğinde yüreğim yeniden sızlıyor. Ama inaniyorum ki onlar şimdi cennette birbirlerine komşu oldular" dedi.

RABIA
SENOL

Eşimin mezarına gidip harçlık isteyeceğim

● İran'ın Kerec kentinde yaşayan 22 yaşındaki üniversite öğrencisi Mahsa Zare, İsrail'in saldırılarında, 3 ay önce evlendiği asker eşini kaybetti. "Eşimin şehit olması bayramı benim için bambaşka bir duyguya dönüştürdü" diyen Zare, sözlerini şöyle sürdürdü: "Bir yandan yanımda olmaması beni derinden üzerken, diğer yandan şehitlik mertebesine ulaşması bana teselli veriyor. Mezarına her gittiğimde ondan harçlık istiyorum, bayram harçlığı da isteyeceğim."

MÜSLÜMAN OLAN İSRAİLLİ AKTİVİST: Ülkemin beni hain görmesi Benim için onurdur

Küresel Sumud Filosu'na katılan İsraili aktivist Zohar Chamberlain Regev, İsrail'in yaptıklarının bir parçası haline gelmediği için memnuniyetini dile getirerek, "Ülkemin beni hain olarak görmesi, benim için onurdur." dedi.

İSRAİLİN kuzeyindeki Celile bölgesinde bulunan bir yerleşimde Yahudi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelen Regev, bir İsraili olmasına rağmen Filistinlilerin yaşadığı haksızlıkları dünyaya duyurmak için aktivizm yolunu seçti. İsraili aktivist, işgal altındaki topraklarda yaşamının Siyonist projeyi desteklemek olduğu düşünceyle ülkesini terk etti ve kendisini Filistinlilerin sesini duyurmaya, 2012'den itibaren de Gazze'deki yasa dışı ablukayı kırmaya adanmış Filistinlilerle mülteci kamplarında yaşayan, onların acılarına ortak olan Regev, bu süreçte ihtida ederek **Müslüman** oldu.

Son olarak Küresel Sumud Filosu'na katılan ve uluslararası sulara İsrail ordusu tarafından hukuk dışı şekilde alıkonulan aktivistler arasında yer alan Regev, hayat hikayesini, **İslam** seçmesinde neyin etkili olduğunu ve Küresel Sumud Filosu'na İsrail'in hukuk dışı şekilde düzenlediği saldırı sırasında yaşadıklarını, ihtida ettiğini açıkladığı Beytullah'ın Filistin Doğa Tarihi Müzesi'nde AA muhabirine anlattı.

"SİYONİST PROJENİN FİLİSTİN'DE YAPTIKLARININ ADALETSİZLİK OLDUĞUNU HEP BİLİYORDUM"

Bir İsraili olarak işgal altındaki Filistin topraklarında bulunmanın dahi Siyonist projeyi desteklemek anlamına geldiği düşüncesini paylaşan ve bu nedenle ülkesini terk ederek yurt dışında yaşamaya başladığını söyleyen Regev, "Siyonist projenin Filistin'de yaptıklarının adaletsizlik olduğunu hep biliyordum. Adaletsizlik olduğunu hissetmek için dışarı çıkmak zorundasın, çünkü İsrail toplumunda adaletsizlik normalleştirilmiş durumda." ifadelerini kullandı. Regev, 17 yaşında bacağı kaybetmiş olmasının, diğer İsraililer gibi asker olmasının önüne geçtiğini ve onlardan farklı bir hayat sürmesini sağladığını belirterek, "Belki de 17 yaşındayken bacağı kaybetmiş olmam bir şans oldu, böylece askerlik yapmadım." diye konuştu.

Aktivizmle gerçekten bir şeyler yapabileceğini düşündüğünü ve bu çalışmalar sayesinde **Müslümanlar**la tanıştığını dile getiren İsraili aktivist, kendisinin daha önce hiçbir zaman inançlı bir insan olmadığını, fakat **Müslümanların** yolunu bulmasına yardım ettiğini söyledi.

"(FİLODAKİ) İNSANLARI DÖVDÜLER, İŞKENCE ETTİLER"

Regev, bir şeyler yapması gerektiği düşüncesiyle Gazze'deki ablukayı kırmak için filolara katıldığını belirterek İsrail'in son teşebbüste tekne sayısının fazla olması nedeniyle panikle yapıp çok uzakta müdahale etmeye karar verdiğini, sadece aktivistleri hukuk dışı şekilde alıkoymak için hapishaneye naklettiğini, öncekilerin aksine tekneleri bıraktığını ve kendilerini 2 gün boyunca denizde bir kafeste tuttuğunu söyledi.

Gazze bağlamında kurban ve Allah tasavvurunun aynasında insanlığın imtihanı

İlk uygulaması Hz. Adem'in çocuklarıyla başlamış olan kurban ritüelinin tarih boyunca aldığı şekiller insan zihninin gelgitlerini izlemek açısından çok önemli bir olaydır. Sadece dinî bir uygulama değil, aynı zamanda insanın Allah tasavvurunun tarih boyunca geçirdiği dönüşümlerin de aynasıdır. **Çünkü kurbanın aldığı her biçim, aslında insanın Allah'ı nasıl anladığını, O'nunla nasıl bir ilişki kurduğunu gösterir.**

Oysa modern dünyada kurban hakkında geliştirilen teorilerin önemli bir kısmı, meseleyi bütünüyle tersinden okur. Pozitivist din sosyolojisinin etkisiyle şekillenen bu anlayışa göre insanlık önce ilkel dönemlerde tanrılara kan sunarak onları yatıştırmaya çalışan bir seviyede idi; sonra çok tanrılı inançlardan tek tanrılı dinlere geçti; en sonunda ise artık "olgun insanlık aşamasına" ulaştığı için kurban gibi ritüellere ihtiyaç duymayan modern seküler bilinç ortaya çıktı.

Bu anlatıda kurban, insanlığın aşması gereken ilkel bir aşama gibi görülür.

Sanki insanlar başlangıçta tanrıları kanla beslemek, onların öfkesini yatıştırmak veya onlarla pazarlık yapmak için kurban kesmişlerdir. Böyle bir anlayışın merkezinde ise öfkelenen, kan görmek isteyen, buna "ihtiyaç duyan" bir "tanrı" tasavvuru vardır.

Tuhaflik tam da buradadır: **İhtiyaç duyan bir varlık nasıl Tanrı olabilir?** Tanrı fikri zaten mutlak anlamda ihtiyaçsızlığı gerektirmez mi?

İnsanın Allah hakkındaki antropomorfik tasavvurları tarih boyunca kurban anlayışını da bozmuştur. İnsan zihni Allah'ı çoğu zaman kendi ihtiyaçları, öfkeleri, arzuları ve güç ilişkileri üzerinden düşünmeye eğilimlidir. Bu yüzden putperestlik, paganlık veya çok tanrıcılık insanlık tarihinde bir başlangıç aşaması olmaktan çok, insan zihninin tevhidden sürekli sapma biçimleri olarak ortaya çıkmıştır. Çünkü insan zihni kolaylığa meyyaldır; görünmeyeni görünene, aşkını olana, mutlakı insani olana indirgemeye eğilimlidir.

Bugün bile saf tevhid inancını kabul etmiş toplumlarda, Allah'a yaklaşmak adına bazı kişilerin, büyük zatların, "ermişlerin" kutsanmasıyla açılan güzergâhlann nasıl yeni putlaştırılmaları dönüştüğünü görmek mümkündür.

Bu yüzden kurban etrafında

oluşan birçok sapma, aslında Allah tasavvurundaki sapmanın sonucudur.

İnsan, Allah'ın emrettiği ibadetleri sanki Allah'ın ihtiyacı varmış gibi düşünmeye başlıyor. **Oysa bütün ibadetler Allah için değil, insan içindir. İnsanı kula kulluktan kurtarıp yalnızca Allah'a kul olmanın özgürlüğüne ulaştırmak içindir.** Nitekim Kur'an'ın açık ifadesiyle Allah'a ulaşan ne kurbanın eti ne de kanıdır; Allah'a ulaşan sadece takvadır. Yani insanın niyeti, teslimiyeti ve yönelişidir.

Kurban konusundaki **ikinci büyük sapma ise meseleyi sadece "ataerkil**

bir baba otoritesi" çerçevesinde okumaktır. Modern yorumların bir kısmı, Hz. İbrahim kıssasının bir babanın oğlunun hayatı üzerinde mutlak tasarruf hakkı kurmasının örneği gibi sunmaya çalışıyor.

Oysa tevhid geleneğinde insan kurban etme diye bir uygulama hiçbir zaman olmamıştır.

Hz. İbrahim'in oğlunu kurban etmeye yönelmesi, tamamen kendisine özgü ilahî bir imtihandır. Ve o imtihan başarıyla geçildiği anda, oğlunun fidyesi yine bizzat Allah tarafından bir koçla ödenmiştir. Çünkü İbrahim'in de, İsmail'in de, koçun da sahibi Allah'tır.

Üstelik kıssada **İsmail pasif bir meful olarak değil, bilinçli bir özne bir fail** olarak yer alır. O da bunun Allah'tan gelen bir emir olduğunu kavradığı anda, babasına değil doğrudan Allah'a teslim olur. Boynunu bıçağın altına yatırırken tereddüt göstermez.

Burada tek tarafı bir ataerkil tahakküm değil, iki taraflı bir teslimiyet vardır. **Ali Şeriatî** belki de **Kierkegaard** etkisiyle **imtihanı İbrahim'e odaklar**, çünkü Kierkegaard'ın dayandığı anlatıda **kurbanlık oğlun kurban edileceğinden haberi yoktur ve asıl imtihan babanın imtihanıdır.** Oysa **İslami** anlatıda imtihan hem İbrahim'in hem İsmail'in imtihanıdır.

Esasen Yahudi kaynaklarında kurban anlatısının zamanla nasıl tahrif edildiğini de görmek mümkündür. **Kurbanın İshak'a çevrilmesi sadece nesep merkezli bir üstünlük anlatısı üretmekle kalmamış; aynı zamanda hikâyenin ruhunu da değiştirmiştir.**

Bazı Yahudi anlatılarında **İshak'ın kurban edileceğini anlayınca korkuyla babasına yalvardığı** anlatılır. Oysa peygamber seviyesinde Allah bilgisine sahip bir insanın böyle bir tavır göstermesi düşünülemez.

Bu farklılık bugün Gazze ile Siyonist İsrail arasında ortaya çıkan insan tipolojisini anlamak açısından da son derece çarpıcıdır.

Siyonist İsrail'in teolojik bilinçaltında hayatı mutlaklaştıran, ölümü anlamsızlaştıran ve dünyaya tutunmayı nihai amaç haline getiren bir anlayış vardır. **Kendilerini Allah'ın seçilmiş sevgili kulları olarak görürler; ama Allah'a kavuşma konusunda hiçbir aceleleri yoktur.** Ölüm onlar için bir kavuşma değil, mutlak kayıptır. Bu yüzden mümkün olsa bin yıl yaşamak isterler.

Oysa Gazze'de ölüm karşısında bambaşka bir ruh hali görüyoruz. Allah yolunda ölmeyi bir yok oluş değil, bir şehadet ve kavuşma olarak gören bir İsmail tavrı... Üstelik burada Gazzeli için İshak ile İsmail arasında ontolojik bir ayrım da yoktur. Mesele etnik veya nesep merkezli değildir; mesele Allah'a teslimiyet meselesidir.

Bu yüzden bugün Gazze'de gördüğümüz direniş yalnızca siyasi veya askeri bir direnç değildir. Aynı zamanda derin bir teolojik ve varoluşsal bilinçtir.

Aslında kurbanın tahrifi ile Allah tasavvurunun tahrifi tarih boyunca hep birlikte ilerlemiştir.

Bu noktada **Maimonides**'in kurban üzerine yaptığı değerlendirmeler de dikkat çekicidir. Yahudi düşüncesinin en önemli isimlerinden biri olan **Maimonides**, özellikle yakmalık kurban geleneğinin aslında Yahudi teolojisinin asli ruhunu yansıtmadığını söyler. Ona göre bu tür uygulamalar, insanların alışkanlıklar sebebiyle tamamen kaldırılamamış tarihsel formlardır.

Her ne kadar bu yaklaşım bazı yönleriyle kurbanı daha sembolik ve manevi bir yere çekiyor gibi görünse de, sonuçta kurbanın insan zihninin tarihsel üretimi olarak görmesi bakımından İslam'ın gerisine düşer.

Çünkü **İslam**'da kurban, insanın icat ettiği bir ritüel değil; insanı Allah'a yaklaştıran, nefsinin aşmasını sağlayan ve kula kulluktan özgürleştiren ilahî bir eğitimidir.

Bugün Gazze'ye baktığımızda kurbanın asıl anlamını ve hayata bire-bir yansımalarını yeniden görüyoruz.

Kurban sadece bir hayvanın kesilmesi değildir. Kurban, insanın Allah'tan başka her şeye bağımlılığını kesmesidir.

İbrahim'in bıçağı sadece İsmail'e yönelmemiştir; insanın Allah'tan başka her şeye olan bağına yönelmiştir.

Ve belki bugün Gazze'de dünyanın anlayamadığı şey de tam budur: Bazı insanlar hayatı mutlaklaştırırken, bazıları Allah uğruna hayatı bile feda edebilecek bir teslimiyet bilinciyle yaşıyor; kurbana hayat vererek, hakikatine tecelli olarak.

YASIN AKTAY

yasin.aktay@yenisafak.com.tr

Sumud'un etkisi-3: Avrupalıların Filistinlileştiği an

Aralarında doktorların, hukukçuların, akademisyenlerin, gazetecilerin ve insan hakları savunucularının da bulunduğu, çoğunluğu Avrupalı vicdan elçileri; Siyonizm'in yıllardır Filistin halkına uyguladığı **sistemik şiddetle doğrudan yüzleşti.**

(Kurban Bayramı)

sabahı zihnimizi bu acı gerçeklerle yormak istemezdim ancak gelecek bayramları özgür Filistin topraklarında kutlamak için yaşanan bu tarihi kırılmayı görmek ve bu bilinci büyütmek zorundayız.)

Sumud Filosu'nun en sarsıcı ve kalıcı etkilerinden biri tam olarak burada ortaya çıkıyor: Avrupa kamuoyu İsrail'i, artık kendi vatandaşlarının **bedenlerindeki işkence izleri ve sarsılan psikolojileri üzerinden** okumaya başlayacak.

İstanbul'da havalimanında karşılaştığım Sumud gönüllülerinin hemen hepsi derin bir şok içerisindeydi. Lakin anlattıklarının en dikkat çekici yönü, hiçbirinin kendi yaşadığı eziyeti öne çıkarmamasıydı. Tam tersine hepsi şu aynı gerçeği haykırıyordu: "Bizim yaşadıklarımız, Filistinlilerin her gün maruz kaldığı vahşetin yanında hiçbir şey."

Sumud'un açtığı yol, bu büyük farkındalıkla genişleyecek. Çünkü **Avrupa toplumlari, yaklaşık bir asırdır Filistin halkının feryat ettiği acıları ya görmezden geldi ya küçümsedi ya da Siyonizmin "terör" söylemleri içinde geçiştirdi.** Dahası, Filistinlilerin köylerinden sürülmesini, evlerinin gasp edilmesini, keyfi tutuklamaları, açlığı ve sivil ölümleri büyük ölçüde Arap-İsrail çatışmasının

"kaçınılmaz bir sonucu" olarak okuyorlardı.

Şimdi ise müreffeh Avrupa kentlerinden yola koyulan siviller, birkaç günlüğüne de olsa tam anlamıyla

ERSİN CELİK
ersin.celik@yenisafak.com.tr

"Filistinli muamelesi" gördüler. Dönüş itibarıyla de kendi kendilerine yüksek sesle şu can alıcı soruyu sormaya başladılar: "Eğer dünyanın gözü önünde, birkaç gün içinde bize bunları yapabiliyorlarsa, bu barbarlar Filistin halkına yüz yıldır daha neler yapıyor olabilirler?"

İtamar Ben-Gvir'in zihnietine yansıyan nefretin, masum siviller

üzerinde nasıl bir sistemik aşağılamaya, işkenceye, aç bırakmaya ve insanlık dışı muameleye dönüştüğünü haberlerden değil, kendi bedenlerinden öğrenen **Avrupalı eylemciler için bundan sonra hayat çok farklı olacak.**

Havalimanı peronlarında yankılanan ve her biri suç duyurusu niteliğindeki tanıklıklar, bu barbarlığın boyutunu gözler önüne seriyor. **21 yaşındaki Hollandalı tarih öğrencisi Jesse van Schaik**, uluslararası sulardaki toplama kampı gemisinde yaşananları şöyle deşifre ediyor: "180 kişiyi 4 küçük konteynere hayvanlar gibi kapattılar. Soğukta kıyafetlerimizi aldılar. Bizi saçlarımızdan sürükleyip tekmelediler, ellerimizi ve ayaklarımızı kelepçeleyip fotoğraflarımızı çekerek güldüler. Hayatımda gördüğüm en sadist şey İsrail askeridir."

Fransız gönüllü Laetitia Merle ve Avustralyalı Violet Coco ise işgalcilerin kadın eylemcilere yönelik haysiyet kırıcı muamelelerini, elle arama adı altında uygulanan cinsel saldırıları ve psikolojik baskıları anlatıyor. Merle, "Ben-Gvir'in önünde bizlerden

'Yaşasın İsrail' diye bağırmanızı istediler, reddettik. 'Özgür Filistin' dediğimde tokat yedim" diyerek aslında esaret altındaki şanlı direnişten küçük bir kesit sunuyor.

İrlandalı, 67 yaşındaki pratisyen hekim Margaret Connolly'nin feryadı ise Batı vicdanına inen bir balyoz niteliğinde: "Bir ordunun bu kadar çirkin bir kontrolünü hiç görmemişim. Siyonist devletlerin cezasız kalmasına; bebeklerin öldürülmesine, kuvözdeki çocukların oksijensiz bırakılmasına ve çadırların yakılmasına dünyanın göz yummasına öfkeliyim."

Fransız Adrien Jouan, Avustralyalı Doktor Webb-Pullman, İrlandalı Michael Cullen ve Yeni Zelandalı Ormsby gibi farklı kıtalardan gelen onlarca isim kırılan kaburgalarını, morluklarını ve darbedilirken İsrail askerlerinin gözlerinde gördükleri o mide bulandırıcı sevinci aktarıyorlar. Sosyal medya fenomeni Ömer Aslan'ın, "27 asker tarafından feci şekilde dövüldüm, üzerimdeki her şeyi yırttılar ama Gazze bunu yıllardır yaşıyor, ben acımı unuttum" sözleri ile Dr. Abdulhamid Yağmurcu ve Fatma Zengin'in yaşadıkları da kişisel birer travma değil.

Filistinlilerin on yıllardır anlattıklarının propaganda veya itibar suikastı olmadığını, etleriyle, kemikleriyle hatta kanlarıyla tecrübe eden Sumud gönüllüleri Gazze'ye fiziken gidemediler belki ama Gazze ruhunu bütünüyle ülkelerine taşıyacaklar. İşkence dolu bedenlerini Gazze'yi temsilen halklarının önlerine koyacaklar. Diğer yandan **İsrail, olanca askeri gücüyle filoyu durdurdu ancak Batı Cephesi'nde bir büyük mevzi daha kaybetti.**

Siyonistler ve destekçileri işte bu sivil idrak duvarına çarpa çarpa yenilecekler.

Başta Gazze'nin şerefli halkı olmak üzere, bayramımız her durumda ve vaziyette mübarek olsun. **Kucaklaşacağımız özgür günlerin adımları olsun...**